

# MONITOR SPÓŁDZIELCZY

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

Część A

Rok II.

Warszawa, 10 marzec 1949 r.

Nr A-5

## TREŚĆ NUMERU:

	Str.
poz. 33. — Uchwała Naczelnej Rady Spółdzielczej z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie zmian wewnętrznych w NRS	1
poz. 34. — Uchwała Naczelnej Rady Spółdzielczej z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie planu pracy spółdzielczości	2
poz. 35. — Uchwała Naczelnej Rady Spółdzielczej z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie umowy o współzawodnictwo między spółdzielczością czechosłowacką a spółdzielczością polską	2
poz. 36. — Uchwała Naczelnej Rady Spółdzielczej z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie powołania Centrali Spółdzielni Pracy Inwalidów	2
poz. 37. — Uchwała Naczelnej Rady Spółdzielczej z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie rozwiązania Zrzeszenia Robotniczych Spółdzielni Spożywców oraz Zrzeszenia Spółdzielni Spożywców Przemysłu Węglowego w Katowicach	3
poz. 38. — Uchwała Naczelnej Rady Spółdzielczej z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie utworzenia funduszu akcji socjalnej w spółdzielczości	3
poz. 39. — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 4 lutego 1949 r. w sprawie utworzenia funduszu nagród w spółdzielczości	6
poz. 40. — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 4 lutego 1949 r. w sprawie świadczeń spółdzielczości na rzecz organizacji społecznych i charytatywnych	6
poz. 41. — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 4 lutego 1949 r. w sprawie przejmowania prywatnych przedsiębiorstw i warsztatów przez spółdzielnie pracy i spółdzielnie rzemieślnicze	8
poz. 42. — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 16 lutego 1949 r. w sprawie ustalenia etatów samochodów osobowych w centralach spółdzielni i spółdzielniach	9
poz. 43. — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 16 lutego 1949 r. w sprawie zlikwidowania w placówkach spółdzielczych zadłużeń pracowniczych	9
poz. 44. — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 28 lutego 1949 r. w sprawie protokołu dodatkowego do zbiorowego układu prac, zawartego z Zarządem Głównym Zw. Zaw. Prac. Spółdz. w dniu 24 stycznia 1949 r.	10
poz. 45. — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 28 lutego 1949 r. w sprawie zaszeregowania spółdzielni według kategorii w tabeli płac	15
Przegląd ustawodawstwa ogólnego	15

## poz. 33.

### UCHWAŁA NACZELNEJ RADY SPÓŁDZIELCZEJ

z dnia 19 lutego 1949 r.

w sprawie zmian wewnętrznych w NRS.

#### I.

Wobec nieprzyjęcia mandatu członka Naczelnej Rady Spółdzielczej przez ob. Ludwika Berbeckiego, Naczelna Rada Spółdzielcza powołuje do swego składu dotychczasowego zastępcę ob. Wacława Drzewińskiego.

#### II.

Uznając potrzebę rozpracowania zagadnienia udziału kobiet w organizacjach spółdzielczych różnych rodzajów i wszelkich stopni, — Naczelna Rada

Spółdzielcza, na podstawie § 15 swego regulaminu, powołuje dla tych spraw Komisję w następującym składzie:

Adamusowa Józefa  
Dembińska Zofia  
Grubecki Jan  
Kowalska Izolda  
Kowalski Ignacy  
Papiewska Wanda  
Strzałkowski Karol  
Szwalbe Stanisław  
Szymanek Piotr



poz. 34.

**UCHWAŁA NACZELNEJ RADY SPÓŁDZIELCZEJ**

z dnia 19 lutego 1949 r.

w sprawie planu pracy spółdzielczości.

I.

Po wysłuchaniu referatu na temat planu pracy spółdzielczości i Centralnego Związku Spółdzielczego, — Naczelna Rada Spółdzielcza:

1. Zatwierdza przedłożony plan pracy Centralnego Związku Spółdzielczego na rok 1949.

2. Z zadowoleniem przyjmuje do wiadomości fakt opracowania pierwszego, opartego na materiale dołowym, planu gospodarczego całej spółdzielczości na 1949 r., który stał się częścią składową planu ogólnonarodowego.

3. Cyfry planu gospodarczego spółdzielczości na rok 1949 świadczą o dalszym poważnym wzroście roli i znaczenia spółdzielczości w całokształcie społecznej gospodarki narodowej. Na szczególne podkreślenie zasługuje ogromny wzrost obrotów i sieci handlowej spółdzielczości rolniczej przy równoczesnym wzroście wszystkich innych gałęzi spółdzielczości. Fakty te świadczą, że nowe formy organizacyjne spółdzielczości odpowiadają potrzebom życia i ułatwiają należyte wykorzystanie wszechstronnej pomo-

cy, jaką Państwo Ludowe okazywało i okazuje spółdzielczości polskiej.

4. Naczelna Rada Spółdzielcza stwierdza, że podstawowym warunkiem wykonania planu jest rygorystyczne przestrzeganie dyscypliny finansowej, surowe stosowanie zasad oszczędności i nieugięta walka z wszelkimi przejawami rozrzutności i marnotrawstwa.

5. NRS wzywa cały aparat spółdzielczy w Polsce do dołożenia wszelkich starań, aby plan pracy spółdzielczości, dla dobra Narodu i Państwa, został wykonany z nadwyżką.

II.

Naczelna Rada Spółdzielcza wita z uznaniem akcję werbunkową chłopów średniorolnych, małorolnych, bezrolnych i robotników rolnych — do spółdzielni na wsi oraz wzywa Zarząd CZS i wszystkie centrale wiejskie do kontynuowania i wzmożenia jeszcze akcji umasowienia spółdzielczości wiejskiej.

poz. 35.

**UCHWAŁA NACZELNEJ RADY SPÓŁDZIELCZEJ**

z dnia 19 lutego 1949 r.

w sprawie umowy o współzawodnictwo między spółdzielczością czechosłowacką a spółdzielczością polską.

Naczelna Rada Spółdzielcza przyjmuje z uznaniem do wiadomości umowę o współzawodnictwo, zawartą między spółdzielczością czechosłowacką a spółdzielczością polską.

Realizacja tej umowy powinna przyczynić się do najlepszego wykonania planów gospodarczych spół-

dzielczości obu krajów, a tym samym podniesienia dobrobytu szerokich mas pracujących.

Naczelna Rada Spółdzielcza wyraża również przekonanie, że umowa ta przyczyni się do zacieśnienia więzów przyjaźni i braterstwa, łączących narody obu krajów słowiańskich, które budują dziś fundamenty socjalizmu.

poz. 36.

**UCHWAŁA NACZELNEJ RADY SPÓŁDZIELCZEJ**

z dnia 19 lutego 1949 r.

w sprawie powołania Centrali Spółdzielni Pracy Inwalidów.

Na podstawie art. 14 ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i centralach spółdzielni oraz §§ 18 i 21 statutu Centralnego Związku Spółdzielczego, — Naczelna Rada Spółdzielcza:

1. uważa za celowe powołać Centralę Spółdzielni Pracy Inwalidów, zadaniem której będzie: produktywizacja i aktywizacja inwalidów, w pierwszym rzędzie wojennych i pracy, przez organizowanie i popieranie zrzeszonych spółdzielni pracy inwalidów, zapewnienie spółdzielniom prawidłowego kierownictwa, powiązanie ich gospodarki z planową gospodarką państwową oraz instruowanie spółdzielni i czuwanie nad ich działalnością w drodze rewizji;

2. zleca Zarządowi Centralnego Związku Spółdzielczego powołanie Komisji Organizacyjnej Centrali dla wykonania wszystkich wstępnych prac organizacyjnych;

3. przelewa na Prezydium Naczelnej Rady Spółdzielczej uprawnienia Rady wynikające z § 18 pkt. b) statutu Centralnego Związku Spółdzielczego w zakresie powołania Centrali Spółdzielni Pracy Inwalidów i mianowania pierwszej Rady Nadzorczej wymienionej Centrali. Uchwały w tym zakresie Prezydium Naczelnej Rady Spółdzielczej podejmować będzie na wniosek Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego.



poz. 37.

## UCHWAŁA NACZELNEJ RADY SPÓŁDZIELCZEJ

z dnia 19 lutego 1949 r.

w sprawie rozwiązania Zrzeszenia Robotniczych Spółdzielni Spożywców oraz Zrzeszenia Spółdzielni Spożywców Przemysłu Węglowego w Katowicach.

- Naczelna Rada Spółdzielcza mając na uwadze, że:
- 1) uchwałą Naczelnej Rady Spółdzielczej z dnia 18 czerwca 1948 r. została powołana Centrala Spółdzielni Spożywców „Społem“ w Warszawie,
  2. w myśl § 3 — 9 statutu przedmiotem działalności tej Centrali jest zaopatrzenie poprzez spółdzielnie ludności miast i wsi w artykuły konsumpcyjne, krzewienie spółdzielczości spożywców, zapewnienie spółdzielniom prawidłowego kierownictwa, pomoc w ich działalności gospodarczej i prowadzenie działalności rewizyjno-instrukcyjnej.
  3. nadany tej Centrali statut w § 1 ust. 2 postanawia, iż terenem jej działalności jest obszar Państwa Polskiego,
  4. w myśl § 10 w związku z § 1 ust. 2 tegoż statutu członkami Centrali są spółdzielnie spożywców na terenie całego Państwa,
  5. jak wynika z postanowień § 2 - 5 statutu Zrzeszenia Robotniczych Spółdzielni Spożywców w Katowicach przedmiot działalności tego Zrzeszenia jest identyczny z przedmiotem działalności Centrali Spółdzielni Spożywców „Społem“, a terenem działania tego Zrzeszenia jest teren działalności Centralnego Zarządu Przemysłu Hutniczego w Katowicach,
  6. jak wynika z postanowień § 2 - 5 statutu Zrzeszenia Spółdzielni Spożywców Przemysłu Węglowego w Katowicach, przedmiot działalności tego Zrzeszenia jest identyczny z przedmiotem działalności Centrali Spółdzielni Spożywców „Społem“, a terenem działania tego Zrzeszenia jest teren działalności Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego w Katowicach,
  7. przeto, wobec zmian zaszytych w strukturze i organizacji spółdzielczości spożywców, dalsze istnienie wymienionych w poprzednich punktach Zrzeszeń nie znajduje podstaw ani gospodarczych, ani organizacyjnych, — postanawia, na podstawie art. 36, ust. 4 Ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i Centralach Spółdzielni, rozwiązać:
    - a) Zrzeszenie Robotniczych Spółdzielni Spożywców - Spółdzielni z odp. udz. w Katowicach,
    - b) Zrzeszenie Spółdzielni Spożywców Przemysłu Węglowego - Spółdzielni z odp. udz. w Katowicach.

poz. 38.

## UCHWAŁA NACZELNEJ RADY SPÓŁDZIELCZEJ

z dnia 19 lutego 1949 r.

w sprawie utworzenia funduszy akcji socjalnej w spółdzielczości.

Na mocy § 4 lit. c), § 6 lit. a) oraz § 40 statutu Centralnego Związku Spółdzielczego (Monitor Polski Nr 57 z 1948 r., poz. 339), Naczelna Rada Spółdzielcza zatwierdza uchwałę Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 4 lutego 1949 r. w sprawie utworzenia z dniem 1 stycznia 1949 r. funduszy akcji socjalnej w Centralnym Związku Spółdzielczym, centralach spółdzielni i spółdzielniach oraz ustalenia zasad organizacyjnych akcji socjalnej i zasad gospodarowania funduszami akcji socjalnej w 1949 roku. (Załączniki Nr 1, 2 i 3).

Naczelna Rada Spółdzielcza poleca centralom spółdzielni i spółdzielniom zrzeszonym w centralach spółdzielni i centralach spółdzielczo-państwowych utworzenie z dniem 1 stycznia 1949 r. funduszy akcji socjalnej, uchwalenie preliminarzy budżetów tych funduszy oraz zorganizowanie akcji socjalnej w oparciu o zasady, zawarte w uchwale Zarządu CZS z dnia 4 lutego 1949 r. i Zbiorowym Układzie Pracy dla pracowników spółdzielczych.

Załącznik nr 1

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO Z DNIA 4 LUTEGO 1949 R.  
W SPRAWIE AKCJI SOCJALNEJ W SPÓŁDZIELCZOŚCI.

1. Celem zaspakajania w sposób jednolity, planowy i celowy kulturalnych, materialnych oraz zdrowotnych potrzeb ogółu pracowników spółdzielczych i członków ich rodzin, tworzy się z dniem 1 stycznia 1949 r. fundusze akcji socjalnej (FAS) w spółdzielczości.
2. Fundusze akcji socjalnej wynoszą 5% funduszu płac w: CZS, w centralach spółdzielni oraz spółdzielniach zrzeszonych w centralach spółdzielni i centralach spółdzielczo-państwowych,
3. Z dniem 1 stycznia 1949 r. Centralny Związek Spółdzielczy, centrale spółdzielni oraz spółdzielnie zrzeszone w centralach spółdzielni i w centralach spółdzielczo-państwowych są obowiązane co miesiąc obciążać rachunek kosztów własnych kwotą wynoszącą 5% (pięć procent) sumy płac.

Pod określeniem „suma płac“ rozumie się kwoty księgowane na kontach kosztów osobowych 410, 411, 420 oraz 421.



Poza określonym wyżej świadczeniem pracodawców na akcję socjalną nie przewiduje się żadnych innych świadczeń pracodawców na ten cel. W szczególności likwiduje się istniejące dotychczas w niektórych centralach i spółdzielniach świadczenia pracodawców na rzecz pracowników kas pożyczkowo-oszczędnościowych.

4. Zarząd zatwierdza załączone do niniejszej uchwały:

- a) Ogólne zasady gospodarowania funduszami akcji socjalnej w spółdzielczości w roku 1949;
- b) Zasady organizacyjne akcji socjalnej w spółdzielczości.

Załącznik nr 2

## OGÓLNE ZASADY GOSPODAROWANIA FUNDUSZAMI AKCJI SOCJALNEJ W SPÓŁDZIELCZOŚCI W ROKU 1949.

### 1. Podział funduszu akcji socjalnej na poszczególne zakresy działania

Na rok 1949 ustala się następujące pozycje stałe, obowiązujące wszystkie placówki spółdzielcze przy podziale FAS:

- a) Sport i wychowanie fizyczne (KCZZ) - 0,3% fund. płac . . . — 6% FAS
- b) Świadczenia usługowe w zakresie kultury i oświaty (KCZZ) - 0,5% fund. płac . . . . . — 10% FAS
- c) Zapomogi i zasiłki — 1% fundusz płac . . . . . — 20% FAS

Odnosnie pozostałych zakresów działania, a mianowicie:

- d) opieki nad matką i dzieckiem,
  - e) wczasów dorocznych i świątecznych,
  - f) stołówek,
  - g) higieny pracy i ochrony zdrowia,
  - h) wyposażenia kulturalno-oświatowego,
  - j) pracowniczych ogródków działkowych —
- podział FAS zaprojekują poszczególne placówki spółdzielcze, przy czym spółdzielnie przedłożą preliminarz budżetowy FAS do zatwierdzenia właściwym centralom; preliminarze budżetowe FAS central spółdzielni i ich placówek zatwierdza CZS.

Przy podziale FAS trzeba uwzględnić hierarchię ważności poszczególnych zakresów działania wg kolejności podanej powyżej w punktach d - j, przy czym największy nacisk należy położyć na opiekę nad matką i dzieckiem.

### 2. Maksymalne stawki wydatków w poszczególnych zakresach działania A. S.

Na rok 1949 ustala się następujące maksymalne stawki wydatków w poszczególnych zakresach działania akcji socjalnej:

Poszczególne zakresy działania A. S. — Górna granica wydatków na jednostkę.

#### A. Opieka nad matką i dzieckiem

- a) żłobki — na 1 dziecko dzien. zł 285.-
- b) stacje opieki nad matką i dzieckiem, z dożywianiem — na 1 dziecko dzien. zł 95.-
- c) kolonie — na 1 dziecko dzien. zł 290.-
- d) półkolonie — na 1 dziecko dzien. zł 175.-
- e) świetlice dziecięce, z dożywianiem — na 1 dziecko dzien. zł 55.-
- f) przedszkola — na 1 dziecko dzien. zł 175.-
- g) prewentoria — na 1 dziecko dzien. zł 370.-

#### B. Wczasy pracownicze

- a) doroczne w domach wczasów — na 1 osobę dzien. zł 160.-

- b) świąteczne, turystyka — na 1 pracownika mies. zł 60.-
- C. Higiena pracy i ochrona zdrowia — na 1 pracownika mies. zł 50.-
- D. Sport i wychowanie fizyczne (KCZZ) — 0,3% fund. płac
- E. Zapomogi i zasiłki — 1% fund. płac
- F. Stołówki — na 1 pracownika mies. zł 175.-
- G. Wyposażenie kulturalno-oświatowe (świetlice, biblioteki, czytelnie, orkiestry, chóry) — na 1 pracownika mies. zł 50.-
- H. Świadczenia usługowe w zakresie kultury i oświaty (KCZZ) — 0,5% fund. płac
- I. Pracownicze ogródki działkowe — na działkę roczn. zł 2.000.-

Podane stawki stanowią obowiązującą górną granicę dopuszczalnych wydatków na każdą poszczególną akcję i na jednostkę korzystającą lub zatrudnioną, przy czym przekroczenie ich jest niedopuszczalne bez zgody Centralnego Związku Spółdzielczego.

Ustalone stawki obejmują całość wydatków na utrzymanie tzn. wszelkie zwroty, dotacje i wpływy od osób trzecich muszą być traktowane jako dochody podlegające uwidocznieniu w budżecie i w żadnym wypadku nie mogą podwyższać podanej wyżej górnej granicy wydatków jednostkowych.

### 3. Wydatki inwestycyjne i nakłady majątkowe

Podane w p. 2 stawki nie obejmują wydatków inwestycyjnych i nakładów majątkowych. Wydatki na uruchomienie i wyposażenie instytucji socjalnych mogą być dokonywane — z wyjątkiem kapitalnych remontów (ponad 20% wartości obiektu) i nowych budowli — w ramach budżetów akcji socjalnej. Suma wydatków majątkowych nie może przekraczać 15% (piętnastu procent) ogólnej sumy prelimitowanej na całokształt akcji socjalnej w 1949 r. Suma ta jest górną granicą dopuszczalnych wydatków na wkłady majątkowe.

Sprawę inwestycji reguluje zarządzenie Prezesa CUP z dnia 15 maja 1948 r.

### 4. Zwroty

W roku 1949 należy przewidzieć m. in. w zakresie akcji socjalnej następujące wpływy:

- a) za każde dziecko wysłane na kolonie letnie opłacać będą rodzice zł 700.- za turnus;
- b) za każde dziecko wysłane na półkolonie letnie opłacać będą rodzice zł 300.- za turnus;
- c) za każde dziecko przebywające w przedszkolu opłacać będą rodzice zł 700.- rocznie w 10 ratach miesięcznych po zł 70.-;
- d) za każde dziecko wysłane do prewentorium opłacać będą rodzice zł 500.- za turnus.



### 5. Czas trwania poszczególnych akcji

Ustala się na rok 1949 maksymalny czas trwania poszczególnych akcji przy:

- a) żłobkach, stacjach opieki nad matką i dzieckiem — na 300 dni,
- b) koloniach i półkoloniach — na 30 dni (jeden turnus),

- c) przedszkolach i świetlicach — na 250 dni,
- d) prewentoriach — na 42 dni (jeden turnus — 6 tygodni),  
na każde korzystające dziecko.

Przy prewentoriach, na wyraźne zlecenie lekarza, możliwe jest przedłużenie pobytu dziecka, za pobraniem od rodziców opłaty w wysokości zł 500.- za nowy turnus.

### Załącznik nr 3

## ZASADY ORGANIZACYJNE AKCJI SOCJALNEJ W SPÓŁDZIELCZOŚCI

### I. Rozdział funkcji w zakresie realizacji akcji socjalnej

1. Do realizacji akcji socjalnej w spółdzielczości powołane są wszystkie placówki spółdzielcze, przy czym rozdział funkcji ustala się jak następuje:
  - a) CZS — inicjuje, koordynuje oraz nadzoruje i kontroluje całość prac akcji socjalnej w spółdzielczości;
  - b) centrale — planują, nadzorują i kontrolują prace zarówno własnych placówek jak i zrzeszonych spółdzielni, a ponadto wykonują powierzone im akcje wymagające prowadzenia centralnego;
  - c) zakłady pracy (spółdzielnie) — planują we własnym zakresie i wykonują należące do nich akcje.
2. Z uwagi na znaczną rozpiętość ilości pracowników poszczególnych spółdzielni i zakładów oraz celem zapewnienia jednolitości prowadzenia akcji socjalnej w całej spółdzielczości, akcje poszczególne z dziedziny opieki socjalnej w roku 1949 w zasadzie będą organizowane i prowadzone jak następuje:
  - a) centralnie — prewentoria i kolonie letnie;
  - b) terytorialnie i międzyzakładowo — żłobki, stacje opieki nad matką i dzieckiem, półkolonie letnie, świetlice dziecięce, przedszkola wyposażenie kulturalno-oświatowe;
  - c) w każdym zakładzie pracy — higiena pracy i ochrona zdrowia, zapomogi i zasiłki oraz stołówka.

Przez prowadzenie centralne należy rozumieć, iż urządzenia i akcje wymienione w p. 2a prowadzone będą przez zakłady główne central, jako wspólne dla spółdzielni, zakładów, placówek terenowych central i dla pracowników zakładu głównego.

Przez prowadzenie terytorialne i międzyzakładowe rozumie się, iż wymienione w p. 2b, urządzenia i akcje prowadzone będą przez wyznaczone spółdzielnie w terenie, jako wspólne dla pracowników wszystkich placówek spółdzielczych określonego terenu.

3. Gestię wykonawczą odnośnie akcji wymienionych w p. 2a i b powierza się Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ w odniesieniu do wsi oraz Centrali Spółdzielni Spożywców „Społem“ w odniesieniu do miasta.

Pozostałe centrale i zrzeszone w nich spółdzielnie — w zależności od środowiska działania — będą korzystały z usług jednej z wymienionych central, ewentualnie na podstawie umowy patrolnej.

Centrale uczestniczą w kosztach administracji CRS „Samopomoc Chłopska“ i CSS „Społem“ w takiej mierze, w jakiej czynności w zakresie akcji socjalnej wykonywane przez wymienione wyżej dwie centrale odnoszą się do pozostałych central.

4. Bezpośrednią realizację akcji wymienionych w p. 2b powierza się na terenie wiejskim powiatowym związkom gminnych spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ i gminnym spółdzielniom „Samopomoc Chłopska“, na terenie miejskim — spółdzielniom spożywców.

5. Akcje wymienione w p. 2c prowadzi każdy zakład pracy we własnym zakresie.

Stołówkę prowadzi się w tych zakładach pracy, które odpowiadają warunkom określonym w art. 23 Zbiorowego Układu Pracy dla pracowników spółdzielczych.

Mniejsze zakłady pracy, dla których stołówka jest przewidziana, łączą się z zakładami innym dla prowadzenia stołówki wspólnej.

### II. Współpraca z innymi instytucjami

6. Placówki spółdzielcze, prowadzące akcję socjalną, powinny dążyć w pierwszym rzędzie do wykorzystania istniejących już urządzeń instytucji socjalnych, zwłaszcza RTPD, ChTPD, PCK itd. W braku miejsc w urządzeniach w/w instytucji należy dążyć do tworzenia urządzeń własnych.

### III. Akcje odstąpione KCZZ

7. Akcje wczasów dorocznych, akcje z zakresu sportu i wychowania fizycznego oraz z zakresu kultury i oświaty będą prowadzone przez KCZZ przy współudziale central spółdzielni.

Sposób oraz terminy dokonywania wpłat dla KCZZ ustalone będą na podstawie umowy z KCZZ.

### IV. Aparat administracyjny akcji socjalnej w spółdzielczości

8. Dla wykonania powyżej wymienionych zadań tworzy się z dniem 1 lutego 1949 r. administracyjny aparat akcji socjalnej w spółdzielczości.
9. Centrala Rolnicza Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ oraz Centrala Spółdzielni Spożywców „Społem“ powołają do życia w ramach biur kadr — działy socjalne w następującym składzie tymczasowym:
 

Kierownik działu	osób 1
Referat opieki nad matką i dzieckiem:	
a) żłobki, stacje opieki, świetlice dziecięce, przedszkola . . . . .	1



b) kolonie letnie, półkolonie letnie, prewentoria . . . . .	1	
c) inspektor . . . . .	1	3
Referat socjalnej ochrony zdrowia i akcji kulturalno-oświatowej . . . . .	1	
inspektor : : . . . . .	1	2
• pomoc techniczna . . . . .	1	
		<u>7</u>
razem osób		

Wymienione wyżej centrale ustanowią w większych okręgowych oddziałach dwóch lub jednego, w mniejszych zaś — jednego referenta socjalnego, pracującego w ramach działu lub referatu kadr.

10. Centrale: Spółdzielni Mleczarsko-Jajczarskich, Spółdzielni Pracy, Spółdzielni Wytwórczych „Solidarność“, Bank Gospodarstwa Spółdzielczego, powołają do życia — w ramach biura wzgl. działu kadr — dwuosobowe referaty socjalne w następującym składzie:

	osób
Kierownik referatu i równocześnie referent opieki nad matką i dzieckiem i akcji kulturalno-oświatowej . . . . .	1
Referent socjalnej ochrony zdrowia i socjalnego zaopatrzenia materialnego . . . . .	1
	<u>2</u>
razem osób	

W okręgowych oddziałach tych central ustanowi się po 1 referencie socjalnym, pracującym w ramach referatu kadr.

11. Centrale Spółdzielni: Ogrodniczych, Wydawniczych i Księgarskich, Mieszkaniowych oraz centrale spółdzielczo-państwowe: Mięsna, Rybna i Rzemieślnicza powołają do życia w ramach działu kadr 1-osobowe referaty socjalne.

W okręgowych oddziałach w/w centrale osobnych komórek socjalnych nie tworzą. Funkcje referenta socjalnego należy tam przydzielić jednemu z referentów referatu personalnego.

12. Spółdzielnie o zasięgu ogólnokrajowym, powiatowe związki gminnych spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ oraz spółdzielnie spożywców tworzą referaty socjalne jak następuje:

przy stanie liczbowym pracowników:  
do 500 osób — 1 osob. ref.  
od 500 „ 2000 „ — 2 „ „  
powyżej 2000 „ — 3 „ „

Zakłady wytwórcze, przetwórcze oraz usługowe stale zatrudniające co najmniej 150 osób, tworzą jedno-osobowe referaty socjalne.

poz. 39.

### UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 4 lutego 1949 r.

w sprawie utworzenia funduszu nagród w spółdzielczości.

W celu utworzenia możliwości udzielania nagród w wypadkach, których nie uwzględnia system płac w zasadach premiowania, Zarząd CZS postanawia:

1. Utworzyć w centralach spółdzielni i spółdzielniach fundusz nagród w wysokości 2% funduszu płac.
2. Funduszem nagród dysponuje każda centrala i spółdzielnia we własnym zakresie, według wytycznych podanych poniżej.
3. Fundusz nagród przeznacza się:
  - a) w 25% na popieranie współzawodnictwa pracy, w sensie udzielania nagród zwycięzcom współzawodnictwa pracy,
  - b) w 50% na udzielanie nagród niższemu personelowi administracyjnemu oraz pracownikom fizycznym, pod warunkiem, że pracownicy ci

nie są premiowani w inny sposób.

W ramach tej części funduszu nagród będą też udzielane nagrody z tytułu planowej rotacji towarowej (premii „R“) oraz za przestrzeganie estetyki sklepów i kultury w obsłudze klientów (premii „E“).

- c) w 25% na wynagrodzenie prac specjalnie zleconych pracownikom do wykonania, poza ich normalnymi czynnościami biurowymi.
4. Szczegółowy sposób dysponowania funduszem nagród ustali osobny regulamin, który zostanie dodatkowo uchwalony przez Zarząd CZS.
5. Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z ważnością od 1 stycznia 1949 r.
6. Wykonanie uchwały zleca się Wydziałowi Planowania.

poz. 40.

### UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 4 lutego 1949 r.

w sprawie świadczeń spółdzielczości na rzecz organizacji społecznych i charytatywnych.

W celu uporządkowania świadczeń ze strony spółdzielczości na wszelkiego rodzaju składki, ofiary, subwencje i dotacje dla organizacji i imprez społecznych i charytatywnych, Zarząd CZS postanawia:

1. W roku 1949 centrale spółdzielni i spółdzielnie wszystkich kategorii przeznaczą i wykażą w swoich budżetach na wszelkiego rodzaju dotacje

na rzecz organizacji społecznych i charytatywnych kwoty wynoszące:

- a) 0,3 promille obrotów w rozumieniu sprzedaży towarów handlowych produkcji obcej i własnej oraz towaru skupu,
- b) 10% tej części czystej nadwyżki bilansowej, figurującej w bilansie zamknięcia roku 1948,



- która pozostanie po potrąceniu nadwyżki, uzyskanej z obrotów z nieczłonkami, w tych centralach i spółdzielniach, dla których w uchwale Zarządu CZS z dnia 19.XI.1948 r. w sprawie podziału nadwyżki bilansowej w spółdzielniach (Monitor Spółdzielczy nr 12 z 5.XII.1948 r. poz. 91) przewidziano w rozdziale nadwyżki 10% na cele społeczne.
2. Kwoty wymienione wyżej w pkt. 1 lit. a, w nny być rozchodowane miesięcznie, na podstawie zestawienia obrotów miesiąca ubiegłego, ale tylko w tych centralach i spółdzielniach, które nie wykazują strat. Kwoty wymienione w pkt. 1 lit. b, mogą być rozchodowane w ciągu roku 1949 po zatwierdzeniu przez walne zgromadzenie członków bilansów i podziału czystej nadwyżki za rok 1948.
  3. Ustala się następujący sposób dysponowania powyższymi sumami:
    - a) sumy wymienione w pkt. 1 lit. a, zostają ześrodkowane w centralach spółdzielni i spółdzielczo - państwowych; w tym celu spółdzielnie co miesiąc będą odprowadzać kwoty równe 0,3 promille obrotu na konta bankowe właściwych central. Powstałym w ten sposób funduszem będą dysponować centrale, uwzględniając w pierwszym rzędzie i w wymienionej niżej kolejności potrzeby organizacji społecznych i charytatywnych o znaczeniu ogólnokrajowym, jak:
 

a/a Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy	25%
b/b Akcja Pomocy Żirnowej C.K.O.S	25%
c/c Robotnicze i Chłopskie Tow. Przyjaźni Dzieci	20%
d/d Inne, w zależności od hierarchii i ich ważności i potrzeb	30%

Sumy świadczone na cele społeczne i charytatywne będą przez centrale przelewane na konta głównych zarządów i głównych komitetów poszczególnych organizacji, a nie na rzecz ich agend terenowych.
    - b) Sumy wymienione w pkt. 1 lit. b, pozostają w rozporządzeniu władz central i spółdzielni, dla których uchwała Zarządu CZS z dnia 19.XI.1948 r. w sprawie podziału nadwyżki bilansowej w spółdzielniach przewiduje przy rozdziale nadwyżki 10% na cele społeczne.
 

Podział tych sum zostanie corocznie dokonany przez walne zgromadzenie członków spółdzielni na poszczególne cele z tym, że walne zgromadzenia mogą upoważnić rady nadzorcze i zarządy spółdzielni do dokonywania szczegółowego podziału omawianych sum w całości lub części, zgodnie z uzasadnionymi potrzebami, które będą zgłaszane przez organizację społeczne i charytatywne.
  4. Na potrzeby, które pokrywane będą z Funduszu Akcji Socjalnej, Funduszu Szkolenia Kadr, Funduszu Nagród oraz ew. innych funduszy specjalnych, przewidzianych w planie gospodarczo-finansowym na 1949 r., nie należy świadczyć dodatkowo z sum przeznaczonych na cele społeczne, a wymienione w ust. 1 niniejszej uchwały.
  5. Księgowanie kwot, przekazywanych centralom na cele społeczne (p. 1 lit. a) przebiegać będzie następująco:
    - a) w spółdzielniach przy wypłacie z kasy, przelewem bankowym lub rozliczeniu memoriałowym — należy obciążyć podgrupę 200 w/g jednolitego planu kont, a uznać kasę, bank, lub konto centrali w grupie 16;
    - b) w centralach — należy obciążyć kasę, bank lub konto spółdzielni w grupie 16, a uznać konto „Fundusz Subwencji i Składek“ w podgrupie 082.
 

Rozchodowanie poszczególnych składek, ofiar, dotacji i subwencji będzie się odbywać w ciężar konta „Fundusz Subwencji i Składek“ a na dobro kasy lub banku.

Księgowanie kwot dysponowanych bezpośrednio przez spółdzielnie na rzecz instytucji (p. 1 lit. b) będzie przebiegać następująco: Po zatwierdzeniu przez walne zgromadzenie podziału czystej nadwyżki, część nadwyżki przeznaczona na cele społeczne będzie przeniesiona w ciężar rachunku wyników na dobro konta „Fundusz Subwencji i Składek“ w podgrupie 082. Wszelkie wypłaty z subwencji, składek itp. będą się odbywać w ciężar tego konta na dobro kasy lub banku.
  6. Zobowiązania central i spółdzielni z tytułu subwencji, składek itp. dotyczące lat ubiegłych (w tym — roku 1948), nie mogą być pokrywane z funduszu subwencji i składek roku 1949; mogą one natomiast być pokryte z części czystej nadwyżki, która zostanie przeznaczona na cele społeczne po zatwierdzeniu bilansu i podziału czystej nadwyżki roku 1948.
 

W wypadkach pilnych, wymagających decyzji przed ustaleniem podziału czystej nadwyżki na walnych zgromadzeniach, należy rozpatrzyć każde zobowiązanie pod względem ważności, i w wypadkach istotnej potrzeby wypłacić na podstawie uchwał rad nadzorczych, które to uchwały winny być przedstawione walnym zgromadzeniom do zatwierdzenia przy późniejszym rozpatrywaniu sprawy podziału czystej nadwyżki.
  7. Dokonywanie wypłat subwencji, dotacji, składek i ofiar na cele społeczne i charytatywne z innych funduszy i w innej formie niż wymienione w niniejszej uchwale, jest niedopuszczalne i będzie traktowane jako przekroczenie dyscypliny finansowej.
  8. Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z ważnością od dnia 1 stycznia 1949 r.
 

Równocześnie tracą moc obowiązującą:

    - a) uchwała Zarządu CZS z dnia 1 lipca 1948 r. w sprawie udzielania subwencji przez centrale spółdzielni (Monitor Spółdzielczy nr 4 z dnia 5.VIII.1948 r.),
    - b) p. 3, 4 i 5 uchwały Zarządu CZS z dnia 26 listopada 1948 r. w sprawie pogłębienia akcji oszczędnościowej w instytucjach spółdzielczych (Monitor Spółdzielczy nr 13 z dnia 20.XII.48 r. poz. 97).
  9. Wykonanie uchwały zleca się Wydziałowi Planowania w porozumieniu z zainteresowanymi Wydziałami.



poz. 41.

## UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 4 lutego 1949 r.

w sprawie przejmowania prywatnych przedsiębiorstw i warsztatów przez spółdzielnie pracy i spółdzielnie rzemieślnicze.

Nawiązując do swoich uchwał z dnia 1 lipca 1948 r. w sprawie zakazu kupna mieszkań od osób prywatnych i z dnia 2 listopada 1948 r. w sprawie zakazu unieruchomiania środków obrotowych w centralach spółdzielni i spółdzielniach oraz mając na celu ustalenie podstaw i warunków przejmowania przez spółdzielnie pracy i spółdzielnie rzemieślnicze prywatnych przedsiębiorstw i warsztatów, — Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego postanawia zezwolić na przejmowanie przez spółdzielnie pracy i spółdzielnie rzemieślnicze prywatnych przedsiębiorstw i warsztatów, z warunkiem ścisłego stosowania się do następujących wytycznych:

A. W wypadku organizowania spółdzielni w oparciu o element drobnorzemieślniczy należy przestrzegać następujących zasad:

- za rzemieślnika drobnego uważa się rzemieślnika pracującego wyłącznie w oparciu o siły robocze własnej rodziny lub posiadającego jednego czeladnika,
- jeden udział winien członek wpłacić gotówką,
- drobny sprzęt techniczny, narzędzia i surowce mogą być przyjmowane jako zaliczka na dalsze udziały członkowskie,
- wycena szacunkowa przyjmowanych składników majątkowych nie może być wyższa od cen zakupu, udowodnionych rachunkami i powiększonych o udowodnione i celowe inwestycje, a pomniejszonych o amortyzację (dotychczasowe zużycie),
- w wypadku niemożności należytego udokumentowania rachunkami lub innymi dokumentami wartości składników majątkowych, przejmowane składniki będą oszacowane komisyjnie pod nadzorem i przy udziale przedstawiciela własnej centrali.

B. Przejmowanie prywatnych przedsiębiorstw i warsztatów nie będących własnością drobnych rzemieślników może się odbywać wg jednej z następujących form:

- drogą darowizny dokonanej przez dotychczasowego właściciela, przy czym darowizna ta nie może być w żadnej formie warunkowa,
- przez oddanie w bezpłatne użytkowanie, bez zwrotu kosztów amortyzacji, na okres nie krótszy od pięciu lat, na warunkach wykluczających dochód dla właściciela,
- drogą dzierżawy maszyn lub urządzeń z prawem pierwokupu, na warunkach następujących:
  - ew. cena sprzedażna nie będzie wyższa od wartości niezamortyzowanej części tych maszyn i urządzeń w chwili kupna,
  - wysokość czynszu dzierżawnego nie może przekraczać urzędowej stopy amor-

tyzacyjnej, stosowanej dotychczas w przedsiębiorstwie,

- umowa dzierżawna nie może być zawarta na okres krótszy niż trzy lata,
  - w zasadzie w okresie dzierżawy nie może właściciel wypowiedzieć umowy,
  - spółdzielnia ma prawo wypowiedzieć umowę za zgodą właściwej centrali w okresie trwania umowy,
  - w wypadku zwłoki w zapłacie raty czynszu dzierżawnego, spółdzielnia pocić będzie ustawowe odsetki za czas uchybienia.
- Drogą sprzedaży na warunkach następujących:
    - tytuł własności zostanie przeniesiony na spółdzielnię w momencie podpisania umowy,
    - spłata należności następuje w ratach nie wyższych niż ustawowa stopa amortyzacyjna,
    - w razie uchybienia w zapłacie raty, biec będą ustawowe odsetki,
    - nie uiszczona należność z tytułu umowy, podlega wszelkim zmianom prawnym, jakim podlegałyby obiekt w wypadku nie pozbywania się prawa własności przez dotychczasowego właściciela na mocy niniejszej umowy.
  - Na zasadzie umowy przyrzeczenia kupna — sprzedaży, na warunkach następujących:
    - tytuł własności przechodzi na spółdzielnię sukcesywnie w miarę spłaty,
    - akt prawny zmiany tytułu własności następuje z chwilą spłaty ostatniej raty,
    - spółdzielnia wchodzi w posiadanie obiektu z chwilą podpisania umowy,
    - raty nie będą wyższe od ustawowych norm amortyzacyjnych,
    - niezapłacenie raty powoduje ustawowe odsetki.

Przed przejęciem cesji względnie zawarciem umowy, należy ustalić protokółarnie należności z tytułu świadczeń skarbowych i tp., jakie ciążyą na przedsiębiorcy i obiekcie i ustalić — przy współpracy władz skarbowych — sposób ich uregulowania przez dotychczasowego właściciela.

Wymienione wyżej akty prawne mogą obejmować wyłącznie urządzenia techniczne, narzędzia, surowce, licencje i tp. składniki niezbędnie potrzebne do prowadzenia działalności gospodarczej przez spółdzielnię. Wykluczone jest przejmowanie całości przedsiębiorstwa.

Spłata należności winna odbywać się z przyszłego dochodu, wypracowanego przez spółdzielnię.



C. W wypadkach złożenia przez właściciela przedsiębiorstwa deklaracji o przyjęcie na członka spółdzielni, — władze spółdzielni winny w postępowaniu swoim kierować się następującymi wytycznymi:

1. dotychczasowy właściciel musi przejść okres kandydacki zgodnie ze statutem,
2. wysokość udziału właściciela musi być zgodna ze statutem, a ilość udziałów nie może przekraczać największej ilości zadeklarowanej przez któregośkolwiek z członków spółdzielni,

3. dotychczasowy właściciel musi pracować w przedsiębiorstwie na równi z innymi członkami spółdzielni,
4. jeżeli właściciel jest wybitnym fachowcem, może ew. być przyjęty na stanowisko kierownika technicznego,
5. dotychczasowy właściciel nie może być członkiem władz spółdzielni.

Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonanie uchwały zleca się Wydziałowi Rewizyjnemu w porozumieniu z zainteresowanymi Wydziałami.

poz. 42.

### UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓLDZIELCZEGO

z dnia 16 lutego 1949 r.

w sprawie ustalenia etatów samochodów osobowych w centralach spółdzielni i spółdzielniach.

Zważywszy, że:

- a) ilość samochodów osobowych w placówkach spółdzielczych przekracza istotne potrzeby gospodarcze,
- b) samochody te używane są w wielu wypadkach niecelowo i często w sprawach niezwiązanych z działalnością gospodarczą placówki,
- c) utrzymywanie samochodów osobowych, jak wykazują rewizje, pociąga za sobą znaczne i zwiększające się koszty,

Zarząd CZS postanawia co następuje:

1. Samochody osobowe mogą być utrzymywane przez placówki spółdzielcze (centrale spółdzielni i spółdzielnie) tylko w ramach ustalonych etatów.

2. Etaty samochodów osobowych ustalone są przez CZS (Wydział Planowania w porozumieniu z Wydziałem Organizacyjnym i Rewizyjnym).

Wnioski spółdzielni o przyznanie etatów samochodów osobowych powinny być zaopiniowane przez właściwą centralę.

3. Podczas rewizji placówek, którym przyznano etat samochodu osobowego, organy rewizyjne CZS i central obowiązane są badać celowość utrzymania przez placówkę samochodu osobowego oraz sposób jego użytkowania.

Wnioski organów rewizyjnych o likwidację etatu powinny być rozpatrzone najpóźniej w ciągu miesiąca.

4. Etaty samochodów mogą być przyznawane tylko:
  - a) centralom i spółdzielniom I i II kategorii,
  - b) PZGS, o ile sieć publicznych środków komunikacji na terenie ich działalności jest niedostatecznie rozwinięta,
  - c) wyjątkowo innym spółdzielniom III kategorii.

Przy przyznawaniu etatów samochodów, należy stosować podział central i spółdzielni na kategorie, przyjęty przy ustalaniu tabeli wynagrodzeń członków zarządów.

5. Wprowadzenie niniejszej uchwały w życie powierza się Wydziałowi Planowania w porozumieniu z Wydziałem Organizacyjnym i Wydziałem Rewizyjnym wg następującego kalendarza:

- a) do dnia 28 lutego 1949 r. centrale spółdzielni przedstawią projekty planu etatów samochodów osobowych dla placówek własnych,
- b) do dnia 15 marca 1949 r. CZS zatwierdzi plany etatów samochodów osobowych dla placówek Centrali,
- c) do dnia 15 kwietnia 1949 r. centrale zbiorą i przedstawią CZS zaopiniowane wnioski zrzeszonych spółdzielni o przyznanie etatów samochodów osobowych,
- d) do dnia 30 kwietnia 1949 r. CZS przyzna etaty samochodów osobowych dla spółdzielni,
- e) do dnia 30 maja 1949 r. nastąpi likwidacja samochodów pozaetatowych.

poz. 43.

### UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓLDZIELCZEGO

z dnia 16 lutego 1949 r.

w sprawie zlikwidowania w placówkach spółdzielczych zadłużeń pracowniczych.

Jak wskazują wyniki przeprowadzonych rewizji, w bilansach wielu placówek spółdzielczych poważną pozycję stanowią zadłużenia pracowników tych placówek z tytułu pobranych pożyczek, nierozliczonych zaliczek, udzielonych kredytów towarowych, niezlikwidowanych mank towarowych i kasowych itp., przy czym nieraz nie tylko nie podejmuje się żadnych prób zlikwidowania tych zadłużeń, ale dopuszcza się do ich dalszego narastania.

Odpowiedzialność za to spada nie tylko na osoby zadłużone, lecz także na osoby, które dopuściły do powstania zadłużeń.

Biorąc pod uwagę szkody, wynikające z tego stanu rzeczy, Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego postanawia co następuje:

1. Zobowiązuje się wszystkie placówki spółdzielcze do zlikwidowania w terminie do dnia 30 czerwca 1949 r. wszystkich zadłużeń pracowniczych.



Likwidacja zadłużeń powinna nastąpić zasadniczo w drodze ściągnięcia należności.

W wypadku, gdy należność jest nieściągalna zarówno od pracownika zadłużonego, jak i od pracownika odpowiedzialnego za powstanie zadłużenia, rada nadzorcza spółdzielni (centrali) może — po uzyskaniu zgody organu rewizyjnego centrali (CZS) — powziąć decyzje o spisaniu tej należności na straty.

Do dnia 31.VII.1949 r. rada nadzorcza każdej spółdzielni obowiązana jest rozpatrzyć wykaz należności nieściągniętych, z podziałem na należności płatne dopiero po 30.VI.1949 r. i na należności płatne przed 30.VI.1949 r., z zastrzeżeniem, kto ponosi winę za nieściągnięcie należności płatnych przed 30.VI.1949 r.

Analogiczne wykazy zadłużeń pracowników placówek central rozpatrzą komisje rewizyjne rad okręgowych, wzgl. rady nadzorczej centrali.

2. Zobowiązuje się wszystkie placówki spółdzielcze do czuwania, aby nie powstawały nowe zadłużenia pracownicze i w związku z tym:

- a) zakazuje się udzielania pracownikom pożyczek i kredytów towarowych,
- b) zaliczki na pobory mogą być udzielane tylko przy wypłacie z dołu i tylko w granicach należności za przepracowany okres,

- c) zaliczki na koszty podróży służbowych powinny być rozliczane i likwidowane w ciągu trzech dni po powrocie z podróży, przy czym przy dłuższych delegacjach rozliczanie i likwidowanie zaliczek powinno następować co miesiąc,
  - d) pracownicy stale wyjeżdżający służbowo mogą otrzymywać stałe zaliczki w wysokości przeciętnych miesięcznych kosztów podróży służbowych,
  - e) pracownicy dokonywujący drobnych zakupów (np. zakup materiałów na potrzeby biurowe itp.) mogą otrzymywać zaliczki do rozliczenia i zlikwidowania w ciągu siedmiu dni od dnia pobrania zaliczki,
  - f) manka towarowe i kasowe pracowników powinny być zlikwidowane najpóźniej w ciągu miesiąca od daty ich stwierdzenia,
  - g) należności z tytułu odpowiedzialności cywilnej pracowników za szkody wyrządzone placówce spółdzielczej, powinny być egzekwowane we właściwych terminach.
3. Za należyte wykonanie powyższej uchwały odpowiedzialni są kierownicy poszczególnych placówek spółdzielczych.
4. Kontrolę wykonania powyższej uchwały zleca się Wydziałowi Rewizyjnemu CZS oraz wydziałom rewizyjno-instrukcyjnym central.

poz. 44.

## UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 28 lutego 1949 r.

w sprawie protokołu dodatkowego do zbiorowego układu pracy zawartego z Zarządem Głównym Zw. Zaw. Prac. Spółdz. w dniu 24 stycznia 1949 r.

W uzupełnieniu uchwały z dnia 21 stycznia 1949 roku w sprawie regulacji płac w spółdzielczości Zarząd CZS postanawia:

1. Zatwierdzić załączony do uchwały niniejszej protokół dodatkowy do zbiorowego układu pracy zawartego z Zarządem Głównym Zw. Zaw. Prac. Spółdz. w dniu 24 stycznia 1949, normujący system płac dla nieobjętych załącznikami do układu, pracowników zatrudnionych w spół-

dzielczych instytucjach wydawniczych i księgarskich.

2. Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1949.
3. Wykonanie uchwały zleca się Wydziałowi Organizacyjnemu w porozumieniu z Wydziałem Planowania.

### PROTOKÓŁ DODATKOWY DO ZBIOROWEGO UKŁADU PRACY DLA PRACOWNIKÓW SPÓŁDZIELCZYCH

Z DNIA 24 STYCZNIA 1949 R.

(Monitor Spółdzielczy nr 3 z r. 1949)

Przez Centralny Związek Spółdzielczy, reprezentujący Centralę Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich oraz zrzeszone w niej spółdzielnie, z wyjątkiem Spółdzielni Wydawniczo-Oświatowej „Czytelnik”, Spółdzielni Wydawniczej „Książka i Wiedza”, Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa”, i przez Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych został podpisany w Warszawie, w dniu 1 marca 1949 r., następujący protokół dodatkowy do zbiorowego układu pracy, zawartego w dniu 24 stycznia 1949 r., pomiędzy Centralnym Związkiem Spółdzielczym a Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych:

1. Postanowienia protokołu dotyczą pracowników zatrudnionych w Centrali Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich oraz zrzeszonych w niej spółdzielniach z wyjątkiem Spółdzielni Wydawniczo-Oświatowej „Czytelnik”, Spółdzielni Wydawniczej „Książka i Wiedza” i Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa”.
2. Warunki pracy i płacy pracowników wymienionych w p. 1 ustala powołany wyżej zbiorowy układ pracy dla pracowników spółdzielczych, ze zmianami wynikającymi z postanowień niniejszego protokołu.



3. Ustala się jako obowiązujące następujące załączniki do zbiorowego układu pracy dla pracowników spółdzielczych:

- Załącznik Nr 1 — Tabela płac podstawowych pracowników płatnych miesięcznie,  
 „ Nr 2 — Tabela dodatków lokalnych dla pracowników płatnych miesięcznie,  
 „ Nr 4 — Tabela dodatków służbowych dla pracowników aparatu kontroli,  
 „ Nr 5 — Tabela przejściowych dodatków wyrównawczych dla niektórych pracowników administracyjnych,  
 „ Nr 6g — Tabela zaszeregowania pracowników operatywnych w handlu,  
 „ Nr 6i — Tabela zaszeregowania pracowników usługowych,  
 „ Nr 6j — Tabela zaszeregowania pracowników finansowych,  
 „ Nr 6k — Tabela zaszeregowania pracowników aparatu kontroli,  
 „ Nr 6l — Tabela zaszeregowania miesięcznie płatnych pracowników transportu,  
 „ Nr 8b — Zasady premiowania pracowników operatywnych płatnych miesięcznie w przemyśle pozarolniczym,  
 „ Nr 8e — Zasady premiowania pracowników księgowości.

4. Dla pracowników redakcyjnych ustala się odrębne płace podstawowe, dodatki lokalne i dodatki funkcyjne. Kategorie pracowników redakcyjnych i ich płace oraz dodatki określone są w załącznikach A i B do niniejszego protokołu.  
 5. Dodatki funkcyjne dla pracowników na stanowiskach kierowniczych, z wyjątkiem pracowników redakcyjnych, ustala załącznik C.  
 6. Pracownicy otrzymujący dodatek lokalny otrzymują dodatek wyrównawczy w wysokości ustalonej w załączniku D.  
 7. Sposób zaszeregowania pracowników redakcyjnych, pracowników agencji prasowych, pracowników grupy graficznej, pracowników kolportażu, pracowników księgarskich oraz pracowników administracyjnych, z uwagi na ich specjalne przygotowanie branżowe, regulują załączniki E, F, G, H, I, J.  
 8. Prócz płac i dodatków stałych mogą być stosowane premie i nagrody. Zasady premiowania

i przyznawania nagród podane są w z załączniku K.

9. Pracownicy zatrudnieni w innych niż wydawnicze zakładach produkcyjnych, istniejących w ramach spółdzielni wydawniczych i księgarskich, nie mogą być premiowani według zasad podanych w załączniku K. Do tych pracowników produkcyjnych mają zastosowanie zasady premiowania podane w załączniku 8b do zbiorowego układu pracy.  
 10. Pracownicy redakcyjni, wymienieni w załączniku A, premiowaniu nie podlegają. Mogą oni otrzymywać nagrody według uznania zarządu, przy czym roczny fundusz nagród dla pracowników redakcyjnych nie może przekraczać 10% rocznego funduszu płac pracowników wymienionych w załączniku A.  
 11. Za każdy opuszczony i nieusprawiedliwiony dzień pracy pracownikowi zmniejsza się premię o 15%. W kwalifikowaniu nieusprawiedliwionej nieobecności bierze udział przedstawiciel Rady Zakładowej lub Koła Związku Zawodowego. W przypadku narażenia instytucji przez pracownika na stratę lub zniechcenia się w pracy, Zarząd w porozumieniu z Radą Zakładową lub Kołem Związku Zawodowego może pozbawić pracownika premii na czas ściśle określony.  
 12. Zarząd ma prawo w wyjątkowych przypadkach angażować pracowników wysoko kwalifikowanych, jak: plastyków, pracowników artystycznych, literackich i naukowych, poza tabelą płac na zasadzie umów indywidualnych. Ilość etatów według umów indywidualnych dla każdej spółdzielni ustali Centralny Związek Spółdzielczy w porozumieniu z Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej.  
 13. Radiotelegrafiści, teletypiści oraz korektorzy techniczni zatrudnieni na zmianie nocnej, otrzymują za tę zmianę dodatek nocny w wysokości 30% uposażenia zasadniczego.  
 14. Przerw wypoczynkowych, trwających ponad 15 minut, nie wlicza się do czasu pracy, nie dotyczy to korektorów stylistycznych i technicznych, których przerwa w pracy może trwać godzinę i jest wliczana do czasu pracy.  
 15. W wypadku urodzenia się dziecka, pracownik otrzymuje 3 dni urlopu okolicznościowego, płatnego według zasad stosowanych przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.  
 16. Czas trwania mocy obowiązującej niniejszego protokołu ustala art. 3 zbiorowego układu pracy.

Warszawa dn. 1 marca 1949 r.

Za Zarząd

CENTRALNEGO ZWIĄZKU  
SPÓLDZIELCZEGO

(—) Leon Marszałek

vice-prezes

(—) Ludwik Pawłowski

członek Zarządu

Za Zarząd

ZWIĄZKU ZAWODOWEGO  
PRACOWNIKÓW SPÓLDZIELCZYCH

(—) Stanisław Michalski

Prezes

(—) Zygmunt Bilewicz

sekretarz generalny



## Załącznik A.

**TABELA PŁAC I DODATKÓW LOKALNYCH**  
dla pracowników redakcyjnych w spółdzielniach wydawniczych

Grupa uposażenia	Uposażenie za adnicze w zł	Dodatek lokalny w zł	Dodatek wyrównawczy do dodatku lokalnego w zł
I	48.000.—	1.900.—	2.000.—
II	42.000.—	1.700.—	2.000.—
III	36.000.—	1.600.—	2.000.—
IV	30.500.—	1.400.—	2.000.—
V	26.000.—	1.300.—	2.000.—
VI	21.500.—	1.200.—	2.000.—
VII	17.500.—	1.000.—	2.000.—
VIII	13.200.—	900.—	2.000.—

## Załącznik B.

**TABELA DODATKÓW FUNKCYJNYCH**  
dla pracowników redakcyjnych w spółdzielniach wydawniczych

Funkcja	Dodatek funkcyjny w zł
Redaktor naczelny	10.000.— — 12.000.—
Z-ca " "	7.000.— — 10.000.—
Redaktor działu	7.000.— — 10.000.—
Z-ca " "	7.000.— — 10.000.—
Redaktor techniczny	7.000.—
Sekretarz redakcji	7.000.—
Główny korektor stylistyczny	7.000.—

## Załącznik C.

**TABELA DODATKÓW FUNKCYJNYCH**  
dla pracowników miesięcznie płatnych w Centrali Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich oraz w spółdzielniach wydawniczych i księgarskich z wyjątkiem pracowników redakcyjnych

Funkcja	Dodatek funkcyjny w zł
<b>A Pracownicy administracyjni</b>	
1. Pełnomocnik zarządu	6.000.—
2. Kierownik wydziału	6.000.—
3. Zastępca kier. wydziału	5.000.—
4. Kierownik biura	5.000.—
5. Kierownik działu	5.000.—
6. Kierownik samodz. referatu	4.000.—
7. Kierownik referatu	3.000.—
8. Starszy referent	2.000.—
9. Kierownik sekretariatu	2.000.—
<b>B. Pracownicy aparatu kontroli</b>	
10. Kierownik działu rew. Instr. Okręgu	4.000.—
11. Starszy inspektor	3.000.—
12. Inspektor	3.000.—
13. Starszy rewident	3.000.—
14. Rewident	3.000.—
15. Młodszy rewident	2.000.—
<b>C. Pracownicy aparatu finansowego</b>	
16. Główny księgowy	3.000.—
17. Księgowy bilansista (kier. księg.)	3.000.—
18. Główny kasjer	2.000.—
<b>D. Pracownicy operatywni w handlu</b>	
19. Kierownik oddziału centrali	5.000.—
20. " " handl. spółdzielni z wykształceniem księgarskim	5.000.—
21. Kierownik handl. spółdzielni bez wykształcenia księg.	3.000.—
22. Główny magazynier	3.000.—
23. Magazynier odpowiedzialny	2.000.—
24. Kierownik sklepu	2.000.—
25. Kierownik księg. I kat.	5.000.—
26. Zast. kier. księg. I kat.	4.000.—
27. Kierownik księg. II kat.	4.000.—
28. Zast. kier. księg. II kat.	3.000.—

29. Kier. księg. III kat.	3.000.—
30. Kier. działu księg. I kat.	3.000.—
31. Kier. działu księg. II kat.	2.000.—
32. Kier. Oddz. kolportażu I kat.	6.000.—
33. Z-ca kier. oddz. kolportażu I kat.	5.000.—
34. Kier. oddz. kolportażu II kat.	5.000.—
35. Z-ca kier. oddz. kolportażu II kat.	4.000.—
36. Kier. działu w oddziale kolportażu I kat.	4.000.—
37. Kier. kolportażu miejskiego	4.000.—
38. Kier. działu w oddz. kolportażu II kat.	3.000.—
39. Kier. rozdzielni I kat.	3.000.—
40. Kier. rozdzielni II kat.	2.000.—
41. Z-ca kierow. rozdzielni I kat.	2.000.—
42. Kier. laboratorium fotograf.	4.000.—

## Załącznik D.

**TABELA DODATKU WYRÓWNAWCZEGO DO DODATKU STOLECZNEGO I MORSKIEGO**

w Centrali Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich i w spółdzielniach wydawniczych i księgarskich

(Nie dotyczy pracowników redakcyjnych)

Grupa uposażenia	Dodatek wyrównawczy do dodatku stołecznego w zł	Dodatek wyrównawczy do dodatku morskiego w zł
I	2.000.—	2.300.—
II	2.000.—	2.300.—
III	2.000.—	2.300.—
IV	2.000.—	2.200.—
V	2.000.—	2.200.—
VI	2.000.—	2.200.—
VII	2.000.—	2.100.—
VIII	2.000.—	2.100.—
IX	2.000.—	2.100.—
X	2.000.—	2.100.—
XI	1.900.—	2.000.—
XII	1.850.—	1.950.—

## Załącznik E.

**TABELA ZASZEREGOWANIA**  
pracowników redakcyjnych w spółdzielniach wydawniczych

Funkcja	Grupa uposażenia
1. Redaktor naczelny	III — I
2. Z-ca redaktora naczelnego	III — II
3. Redaktor działu	IV — III
4. Z-ca redaktora działu	V — IV
5. Redaktor techniczny	V — III
6. Sekretarz redakcji działu wydawnicz.	V — III
7. Redaktor I stopnia	V — IV
8. " " II "	VI — V
9. " " III "	VII — VI
10. Główny korektor stylistyczny	IV — III
11. Korektor stylistyczny I stopnia	V — IV
12. " " II stopnia	VII — VI
13. Kartograf I stopnia	IV — III
14. " " II "	VI — V
15. Tłumacz I stopnia	V — III
16. " " II "	VI — V
17. Recenzent I stopnia	V — IV
18. " " II "	VI — V

## Załącznik F.

**TABELA ZASZEREGOWANIA**  
pracowników agencji prasowych  
(bez względu na kategorię centrali i spółdzielni)

Funkcja	Grupa uposażenia
1. Fotoreporter I stopnia	V — III
2. Kierownik laboratorium fotogr.	VI — IV
3. Radiotelegrafista I stopnia	VI — IV
4. Fotoreporter II stopnia	VII — V
5. Fotograf	VII — V
6. Fotolaborant I stopnia	VII — V
7. " " II stopnia	VIII — VI
8. Radiotelegrafista II stop.	VIII — VII
9. Teletypista	VIII — VII



## Załącznik G.

## TABELA ZASZEREGOWANIA

pracowników grupy graficznej

(bez względu na kategorię centrali i spółdzielni).

Funkcja	Grupa uposażenia
1. Grafik I stop.	V — III
2. Grafik II stop.	VI — IV
3. Dekorator I stop.	VI — IV
4. Dekorator II stop.	VIII — VI
5. Korektor techniczny I stop.	VI — V
6. Korektor techniczny II stop.	VIII — VI
7. Szycharz nut	VII — VI
8. Szycharz nut	VIII — VII
9. Kaligraf	VIII — VII

## Załącznik H

## TABELA ZASZEREGOWANIA

pracowników kolportażu

(bez względu na kategorię centrali i spółdzielni).

Funkcja	Kategoria placówki kolportażowej	
	III — I	V — II
1. Kier. oddziału kolportażu	III — I	V — II
2. Zastępca kier. oddz. kolport.	V — II	VI — III
3. Kier. działu w oddz. kolport.	VII — IV	VII — V
4. Kier. kolportażu miejskiego	VI — IV	VI — IV
5. Kier. rozdzielni	VIII — VI	IX — VII
6. Z-ca kier. rozdzielni	IX — VII	—
7. Starszy ekspedytor	IX — VII	IX — VII
8. Kontroler	IX — VII	IX — VII
9. Ekspedytor	X — IX	X — IX
10. Pakowy	X — IX	X — IX
11. Roznosiciel przesyłek	X — IX	X — IX
12. Roznosiciel gazet	XII — XI	XII — XI

## TABELA ZASZEREGOWANIA

pracowników księgarskich

(bez względu na kategorię centrali i spółdzielni).

## Załącznik I

Funkcja	Kategoria księgarni		
	I	II	III
1. Kierownik księgarni	V — II	VII — IV	VII — VI
2. Z-ca kierownika księgarni	VI — III	VII — VI	—
3. Kier. działu w księgarni	VII — IV	VII — VI	—
4. Starszy sprzedawca księgarski	VII — V	—	—
5. Sprzedawca księgarski	VIII — VI	VIII — VI	VIII — VI
6. Praktykant księgarski	XI — IX	XII — IX	XII — X
7. Woźny księgarski	X — VIII	X — IX	—
8. Pakowy księgarski	X — IX	—	—

## TABELA ZASZEREGOWANIA

pracowników administracyjnych w Centrali Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich oraz w spółdzielniach wydawniczych i księgarskich

## Załącznik J

Funkcja	Kategoria centrali lub spółdzielni		
	II	III	IV
1. Pełnomocnik Zarządu	I	—	—
2. Kierownik wydziału	II — I	III — II	—
3. Zastępca kier. wydz.	III — II	IV — III	—
4. Kierownik biura	III — II	IV — III	—
5. Kierownik działu	IV — III	V — IV	—
6. Kierownik sam. ref.	IV — III	V — IV	VII — V
7. Kierownik referatu	V — IV	VI — V	VII — IX
8. Starszy referent	VI — V	VIII — VII	—
9. Referent	VII — VI	IX — VIII	XI — IX
10. Młodszy referent	IX — VII	X	—
11. Biuralista	XI — X	XI	XII — XI
12. Kierownik sekretariatu	VII — VI	X — IX	—
13. Telefonista	X — IX	XI	—
14. Koresp. stenotyp. lub ze znajom. język.	VII — VI	VII — VI	—
15. Maszynistka korespond.	IX — VIII	IX — VIII	—
16. Maszynistka	XI — X	XI — X	XII — XI
17. Radca prawny	IV	VI — V	—
18. Referent tłumacz ze znajom. 2 jęz. obcych	VI — V	VII — VI	—
19. Tłoczarz adresów	VIII — VII	IX — VIII	—
20. Adremista	IX — VIII	X — IX	—

Pracownicy wymienieni w p. 1 — 7 muszą posiadać fachowe przygotowanie wydawnicze lub księgarskie.



## Załącznik K.

## ZASADY I TABELY PREMIOWANIA

dla pracowników Centrali Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich i spółdzielni wydawniczych i księgarskich.

## A. Premia przysługuje z tytułu:

1. Wykonania i przekroczenia okresowych planów produkcyjno - wydawniczych w ilości egzemplarzy książek i broszur lub w ilości arkuszy drukarskich (szesnastek) oraz w ilości egzemplarzy przy wydawnictwach periodycznych.
2. Wykonania i przekroczenia okresowych planów obrotu towarowego (artykuły księgarskie i pokrewne, tj. szkolne, pisarskie i t.p.).

## B. Nagrody mogą być przyznane z tytułu:

1. planowej rotacji towarowej (częstotliwość obrotów)
  2. przestrzegania estetyki sklepów i kultury w obsłudze odbiorców (schludność, uprzejmość, rzetelność, oszczędność na odpisach, konserwacja towarów, dbanie o wystawy)
  3. pilności, staranności i sprawnego toku pracy.
- L. Premia z tytułu wykonania i przekroczenia planów produkcyjno - wydawniczych przysługuje pracownikom działów wydawniczych dwóch następujących grup:

## Grupa I:

Pełnomocnicy zarządu dla spraw produkcji  
Kierownicy wydziałów i ich zastępcy  
Kierownicy biur i działów  
Kierownicy samodzielnych referatów  
Kierownicy referatów.

## Grupa II:

Starsi referenci  
Referenci — tłumacze  
Referenci  
Młodszy referenci  
Kalkulatorzy  
Graficy  
Korektorzy techniczni  
Szycharze nut  
Kopiści nut  
Kaligrafowie

Tabela premiowania pracowników działów wydawniczych (produkcji)

Wykonanie planu	Premia	
	Grupa I	Grupa II
91%	42%	34%
92%	44%	35%
93%	46%	37%
94%	48%	38%
95%	50%	40%
96%	52%	42%
97%	54%	43%
98%	56%	45%
99%	58%	46%
100%	60%	48%
105%	70%	56%
ponad 105%	75%	60%

## II. Premia z tytułu wykonania i przekroczenia okresowych planów obrotu towarowego przysługuje pracownikom operatywnym w handlu dwóch następujących grup:

## Grupa I:

Pełnomocnicy zarządu dla spraw handlowych  
Kierownicy wydziałów i ich zastępcy  
Kierownicy biur i działów  
Kierownicy handlowi spółdzielni  
Kierownicy księgarń wszystkich kategorii i ich zastępcy  
Kierownicy działów w księgarniach  
Kierownicy oddziałów kolportażowych i ich zastępcy  
Kierownicy rozdziału kolportażowych.

## Grupa II:

Starsi referenci handlowi  
Referenci  
Młodszy referenci  
Pracownicy magazynów i ekspedycji  
Sprzedawcy księgarscy

Sprzedawcy nieksięgarscy  
Pakowi  
Starsi ekspedytorzy  
Zastępcy kierowników rozdziału  
Kontrolerzy kolportażu  
Ekspedytorzy kolportażu  
Rozwoziciele kolportażu  
Rozwoziciele gazet.

## 1. Tabela premiowania dla pracowników operatywnych w handlu w działach obrotu wydawnictwami periodycznymi:

Wykonanie planu	Premia	
	Grupa I	Grupa II
91%	43%	34%
92%	44%	35%
93%	46%	37%
94%	48%	38%
95%	50%	40%
96%	52%	42%
97%	54%	43%
98%	56%	45%
99%	58%	46%
100%	60%	48%
105%	70%	56%
ponad 105%	75%	60%

## 2. Tabela premiowania pracowników operatywnych w handlu w spółdzielniach wykazujących w ogólnych obrotach powyżej 50% obrotów książkami i periodykami.

Wykonanie planu	Premia	
	Grupa I	Grupa II
96%	37%	30%
98%	41%	33%
100%	45%	36%
102%	50%	40%
105%	55%	44%
110%	65%	52%
ponad 110%	75%	60%

## 3. Tabela premiowania pracowników operatywnych w handlu w spółdzielniach wykazujących w ogólnych obrotach 25 — 50% obrotów książkami i periodykami.

Wykonanie planu	Premia bez względu na grupę	
	100%	30%
103%	33%	
106%	36%	
110%	40%	
115%	44%	
120%	52%	
ponad 120%	60%	

## 4. Tabela premiowania pracowników operatywnych w handlu w spółdzielniach wykazujących w ogólnych obrotach poniżej 25% obrotów książkami i periodykami.

Wykonanie planu	Premia bez względu na grupę	
	100%	30%
104%	33%	
109%	36%	
115%	40%	
122%	44%	
130%	52%	
ponad 130%	60%	

## III. Premia dla pracowników administracji ogólnej stanowi średnią ważoną, premii za wykonanie i przekroczenie okresowych planów produkcji i premii za wykonanie i przekroczenie planu obrotu. Wskaźnik średniej ważonej premii ustala się przez pomnożenie liczby pracowników otrzymujących premię w każdym dziale produkcji i obrotu przez wskaźnik procentowy premii uzyskanych przez tych pracowników i podzielenie sumy otrzymanych w ten sposób liczb przez ogólną liczbę pracowników premiowanych w działach produkcji i obrotu.



## Przykład obliczenia premii dla pracowników administracji ogólnej.

W dziale wydawniczym	12 pracowników uzyskało premię w wysokości	50%
" " " "	15	40%
" produkcji, plan. i szkol.	5	60%
" księgarskim	10	56%
" " "	20	46%
" kolportażu	10	56%
" " "	8	45%
Razem	80	

w działach produkcji i handlu

Obliczenie:  $12 \times 50 = 600$   
 $15 \times 40 = 600$   
 $5 \times 60 = 300$   
 $10 \times 56 = 560$   
 $20 \times 46 = 920$   
 $10 \times 56 = 560$   
 $8 \times 45 = 360$

Razem 80 3920 : 80 = 49% — śred. waż.

Z premii dla pracowników administracji ogólnej mogą korzystać:

Pełnomocnicy zarządu  
 Kierownicy wydziałów i ich zastępcy  
 Kierownicy biur i działów  
 Kierownicy samodzielnych referatów  
 Kierownicy referatów.

IV. Premie wymienione w rozdz. II, III obliczane są od wynagrodzenia podstawowego (bez dodatku funkcyjnego i lokalnego).

Premie dla pracowników spółdzielni zatwierdzane są przez Okręgowe Oddziały Centrali Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich.

V. Nagrody przyznawane są przede wszystkim tym pracownikom, którzy nie otrzymują premii.

O przyznaniu nagrody decyduje zarząd spółdzielni w porozumieniu z Radą Zakładową lub zarządem Koła Związkowego.

Łączna suma nagród nie może w spółdzielni przekraczać 3% ogólnego jej funduszu płac.

VI. Premiowanie pracowników Centrali Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich do czasu uruchomienia przez nią własnych zakładów gospodarczych odbywać się będzie na zasadzie odrębnego regulaminu, zatwierzonego przez Centralny Związek Spółdzielczy.

poz. 45.

## UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 28 lutego 1949 r.

w sprawie zaszeregowania spółdzielni według kategorii w tabeli płac.

W uzupełnieniu uchwały Zarządu CZS z dnia 21.1.1949 (Monitor Spółdzielczy Część A, Nr A-3, poz. 16) Zarząd CZS postanawia zaszeregować następujące spółdzielnie księgarsko-wydawnicze:

Do kategorii II-giej:

1. Instytut Wydawniczy „Nasza Księgarnia“ w Warszawie,
2. „Współpraca“ Spółdzielnia TPPR w Warszawie,
3. Zakłady Wydawnictw Spółdzielczych w Warszawie,
4. Spółdzielnia Wydawnicza „Wydawnictwo Ludowe“ w Warszawie,
5. Spółdzielnia Wydawnicza „Chłopski Świat“ w Warszawie,

6. Centralna Księgarnia Rolnicza „Samopomoc Chłopska“ w Warszawie,

7. Warszawska Spółdzielnia Księgarsko-Wydawnicza „Światowid“ w Warszawie,

8. Okręgowa Spółdzielnia Oświatowa w Łodzi,

9. Spółdzielnia Księgarska „Ognisko“ w Katowicach,

10. Spółdzielnia Wydawnicza „Życie Gospodarcze“ w Katowicach,

11. Spółdzielnia Wydawnicza „Zryw“ w Bydgoszczy.

Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z ważnością od dnia 1 stycznia 1949 r.

Wykonanie uchwały powierza się Wydziałowi Organizacyjnemu w porozumieniu z Wydziałem Planowania.

## PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA OGÓLNEGO

W numerze 6 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 12 lutego 1949 r.

## Rejestr spółdzielni

poz. 37. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 stycznia 1949 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu o rejestrze spółdzielni.

W związku z wprowadzeniem w życie nowej struktury spółdzielczości, a przede wszystkim na skutek powstania szeregu branżowych central spółdzielni oraz nowej, dotychczas nieznanej formy organizacyjnej pod postacią centrali spółdzielczo-państwowych, — rozporządzenie Ministra Sprawie-

dlności z dnia 25 czerwca 1934 r. o rejestrze spółdzielni (Dz. U. R. P. Nr 57 z 1934 r., poz. 504) utraciło swą aktualność.

To też obecnie wydane rozporządzenie uchyla poprzednio obowiązujące rozporządzenie z 1934 r. i wprowadza nowe przepisy uwzględniające potrzeby, jakie wyłoniły zmiany, zaszłe w międzyczasie w spółdzielczości.

Rejestr spółdzielni prowadzić będą nadal sądy rejestrowe, powołane do prowadzenia rejestru handlowego według zasad, przewidzianych dla prowadzenia rejestru handlowego, o ile przepisy ustawowe o spółdzielniach oraz postanowienia omawianego rozporządzenia nie stanowią inaczej. W szczególności została zachowana zasada jawności rejestru spółdzielni.



Nowym jest przepis, stanowiący, że rejestr spółdzielni dzieli się na trzy działy, z których każdy ma być prowadzony w oddzielnej księdze.

Pierwszy dział jest przeznaczony dla spółdzielni, drugi dla central spółdzielni, a trzeci dla central spółdzielczo-państwowych.

Dział I składa się z 9 rubryk, do których są wpisywane następujące dane:

- 1) do pierwszej — kolejny numer wpisu;
- 2) do drugiej — firma i siedziba, rodzaj i zakres odpowiedzialności członków; oddziały spółdzielni.  
Przy wpisie oddziału umieszcza się wzmiankę o zakładzie głównym;
- 3) do trzeciej — przedmiot przedsiębiorstwa oraz przewidziane w statucie ograniczenia co do zawierania umów z nieczłonkami;
- 4) do czwartej — wysokość udziału i wpłat na udział oraz czas ich dokonywania;
- 5) do piątej — imiona i nazwiska członków zarządu, zastępców i likwidatorów oraz sposób reprezentowania przez nich spółdzielni; ewentualne ograniczenia uprawnień zarządu, imię i nazwisko zarządcy masy upadłości; imię i nazwisko nadzorcy sądowego i tych osób, które zostały upoważnione do wykonywania poszczególnych czynności, związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa;
- 6) do szóstej — czas trwania spółdzielni, jeżeli jest ograniczony; rok obrachunkowy, jeżeli różni się od roku kalendarzowego; przepisy o likwidacji;
- 7) do siódmej — rozwiązanie (likwidację); uchwała o przywróceniu działalności (art. 75 ust. 3 ustawy o spółdzielniach); połączenie spółdzielni; upadłość, odroczenie wypłat, postępowanie układowe;
- 8) do ósmej — numer akt rejestrowych i stronice, na której wpisano postanowienie sędziego, datę wpisu i podpis sekretarza sądu;
- 9) do dziewiątej — uwagi.

Przeznaczony dla central spółdzielni dział II składa się również z 9-ciu rubryk, przy czym w rubrykach 1, 4, 6, 7, 8 i 9 są wpisywane te same dane, co i w odpowiednich rubrykach działu I-go. W rubryce 2-iej poza danymi, wpisywanymi do 2-iej rubryki działu I-go, wpisuje się jeszcze „określenie rodzaju członków, jakich centrala zrzesza”.

W rubryce 3-iej wpisuje się dane, dotyczące zakresu działania centrali.

W rubryce 5-iej oprócz danych, przewidzianych dla rubryki 5-iej działu I-go, wpisuje się „wskazania członka zarządu, pełniącego funkcję kierownika wydziału rewizyjnego, zatwierdzonego przez Centralny Związek Spółdzielczy”.

Dział III, przeznaczony do wpisywania central spółdzielczo-państwowych, zawiera również 9 rubryk.

Rubryki 1, 6, 8 i 9 są przeznaczone na te same wpisy, co i odpowiednie rubryki działu I i II-go.

Do rubryki drugiej wpisuje się firmę i siedzibę, określenie rodzaju członków, uczestniczących w centrali: oddziały centrali, a przy wpisie oddziału wzmiankę o centrali.

W rubryce trzeciej wpisuje się dane, dotyczące zakresu działania centrali.

Rubryka czwarta jest przeznaczona dla wpisów o majątku nieruchomościom oraz wysokości wkładów pieniężnych i rzeczowych Skarbu Państwa w centrali.

Do rubryki piątej wpisuje się: imiona i nazwiska członków zarządu; wskazanie członka zarządu, pełniącego funkcję kierownika wydziału rewizyjnego, zatwierdzonego przez Centralny Związek Spółdzielczy.

W rubryce siódmej wpisuje się dane, dotyczące rozwiązania (likwidacji) jak również połączenia central spółdzielczo-państwowych.

Jeżeli w myśl obowiązujących przepisów prawnych wpisy w rejestrze spółdzielni podlegają ogłoszeniu w piśmie, to ogłasza się je w Monitorze Spółdzielczym. Wpisy, dotyczące central spółdzielczo-państwowych ogłasza się nadto w Monitorze Polskim.

O wpisach, dotyczących rejestrowania spółdzielni i central spółdzielni, wszystkich zgłoszonych zmian statutu, rozwiązania i wykreślenia z rejestru oraz połączenia spółdzielni i central spółdzielni, sądy rejestrowe przesyłają bezpłatnie Centralnemu Związkowi Spółdzielczemu zawiadomienia, przy czym do zawiadomień o rejestrowaniu spółdzielni i central dołączają odpisy zgłoszonego statutu.

Centrale spółdzielni oraz centrale spółdzielczo-państwowe są wolne od wszelkich opłat w postępowaniu przed sądem rejestrowym.

Istniejące rejestry spółdzielni będą nadal prowadzone jako dział I rejestru spółdzielni z tym, że wszystkie centrale spółdzielni, utworzone na podstawie ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i centralach spółdzielni i wpisane w księgach dotychczasowego rejestru, będą przeniesione do działu II-go rejestru spółdzielni.

Nowe rozporządzenie o rejestrze spółdzielni weszło w życie z dniem 12 lutego 1949 roku.

#### UZUPEŁNIENIE.

W zarządzeniu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 15 lutego 1949 r. w sprawie powołania do życia Zakładów Wydawnictw Spółdzielczych, ogłoszonym w Nr. A-4 „Monitora Spółdzielczego“ z 25 lutego 1949 r. pod poz. 25, w pierwszym zdaniu, po słowach „Zakłady Wydawnictw Spółdzielczych“ należy dodać: — „Spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami”.

#### Do Czytelników

Prosimy poprawić numerację pozycji w numerach 3 i 4 „Monitora Spółdzielczego“, przez dodanie do każdej z nich liczby 7.